

Észlelő amatőrök figyelmébe

Vénusz-megfigyelések a hajnali égen. - A Vénusz keleti kitérése alkalmából - amikor az esti égen volt látható - igen szép számú és értékes megfigyelés gyűlt össze eddig is. Kérjük munkatársainkat, hogy az április-május havi észleléseket is szíveskedjenek eljuttatni a budapesti Uránia Csillagvizsgáló címére /Budapest I., Sánc utca 3/b/, a teljes kiértékelés érdekében. Az összesített adatokat a Meteor-on kívül a németországi amatőrök folyóiratában, a "Sterne und Weltraum"-ban /Csillagok és Világtér/ is közöljük. - Jelenleg a bolygó a Nappal együtt jár, de júniusban már feltűnik a hajnali égen, keleti irányban. Legnagyobb fényességét július 24-én, legnagyobb nyugati kitérését augusztus 27-én éri el. Mivel a nyugati elongáció dichotómia-időpontjáról lényegesen kevesebb adat áll rendelkezésre, mint a keletieről, kérjük azokat az amatőröket, akiknek erre módjuk van, hogy próbálják a Vénuszt mint hajnali csillagot is mennél többször észlelni.

- B -

Egy sikeres program: a Plejád-okkultáció. /72.III.19./

A Plejádok /Flastyúk/ fedésének megfigyelésére többször is felhívtuk az amatőrök figyelmét. Örömmel közölhetjük, hogy a csillagfedési program a vártnál nagyobb sikerrel járt, mind az észlelők számát, mind a megfigyelések pontosságát tekintve. Az a-

lábbi két táblázatban közöljük az észlelők nevét és a műszerek adatait, valamint az észlelt fedési időpontokat. A rövidítések jelentése: Long.=földrajzi hosszúság; Lat.=földrajzi szélesség. Refr.=refraktor; Refl.=reflektor. Jel.=az időmérés és a jelzés módszere. Megjegyzendő, hogy a tengerszint feletti magasság /H/ a Keleti-tengertől értendő.

I. Táblázat. Az 1972. III. 19-i okkultáció észlelői.

- 1/A, 1/B, 1/C. = TIT budapesti Uránia Csillagvizsgáló. Long. +19°02'40" E.Gr. Lat. +47°29'16"6. H=175 m. 1/A.=Ponori A. és Schwarz V.-Schwarz A. 20 cm Heyde Refr. 40x. Stopper + rádió-szignál. 1/B.= ifj.Bartha L. és Mátis A. 8 cm Merz Refr. 80x. Stopper + óra. 1/C.=Kollektív csoport, összegezett adatok. Vezetői: Gellért A. /7,2 cm Refr./ Részvevők: Piroska Gy. és Bán A. /8 cm Zeiss Refr./, Peringer M. /10 cm Somet-M-Refr. 25x/, Habina J. /5 cm AT-1 Refr./, Rádió jegyzőkönyv: Kovács Z. és Kumovits J. Jel.: Magnetofon + rádió, visszahallgatva.
- 2.=Torma T. Budapest. Long. +18:59:30; Lat. +47:33:46. H=350 m. 6 cm Refr. 25x. Jel.: Rádió.
- 3.=Papp János, Budapest. Long. +19:10; Lat. +47:29. H=120 m. 15 cm Refl. 35x. Jel.: Stopper + rádió.
- 4.=Klausz Z. és Klausz G. Szerencs. Long. +21:10; Lat.+48:10. H= ? 15 cm Refl. 80x. Óra.
- 5.=Hajdúnánási észlelőcsoport, ifj. Ujvárosi A., Tóth S., Szoboszlai Z., Máté P. és Hajdú A. Long. +21:25,2; Lat.+47:37,2. H=130. 7 cm Refr. 20x. 10 cm Refl. 15x és 15 cm Refl. 30x. Jel.: Rádió + stopper.
- 6.=Mezősi Cs. Pécs. Long. +18:13; Lat. +46:06. H=300 m. 15 cm Relg. 60x. Óra.
- 7.= Dr. W.Sandner, Grafing bei München, /DBR/ Long. +11:56:42; Lat. +48:00:16. H=542 m. Óra. 6 cm Refr.

Az észlelések egybevetése az előre számított adatokkal arra mutat, hogy ámbár a legtöbb megfigyelőnek /Dr. Sandner Ur kivételével/ e területen nicsen nagy gyakorlata, a közölt időpontok elfogadhatók. Ugyan akkor azonban nagyon gyakori, hogy az időpont megadásában 1 perces vagy 5 perces /kerek/ eltérés van, ami az óra figyelmetlen levonásából ered. Emlitésre méltó, hogy a kisebb, 5-8 cm-es műszerekkel végzett megfigyelések semmivel sem látszanak pontatlanabbaknak, mint a nagyobb távcsövekkel végrehajtott észlelések. Ez is mutatja, hogy csillagfedés megfigyeléssel érdemes olyan amatőröknek is foglalkozni, akik 5-7 cm-es távcsövel rendelkeznek.

II. Táblázat. Az 1972. március 19-i Plejád-okkultáció időpontjai Közép-Európai Idő-ben /M.E.T.-ben/.

Csillag.	1/A.	1/B.	1/C.	2.
ZC 0537 D	20 ^h 23 ^m 34 ^s .3	20 ^h 23 ^m 34 ^s .5	20 ^h 23 ^m 35 ^s .6	20 ^h 23 ^m 29 ^s .6
ZC 0536 D	38 04,6	-	-	38 03,7
ZC 0545 D	21 00 51,2	21 00 51,8	21 00 05,6	21 00 21,2
ZC 0549 D	22 55,6	22 56,0	-	-
ZC 0552 D	25 59,6	25 59,8	25 59,7	26 56,2

ZC 0551	D	23 04,5	-	-	-
ZC 0553	D	36 05,2	36,07,3	-	-
ZC 0560	D	22 03 59,8	22 04 06,2	22 04 37,3	-
ZC 0561	D	05 08,1	05 09,1	-	-

Csillag		3.	4.	5.	6.
ZC 0537	D	20 ^h 23 ^m 23 ^s ,6	20 ^h 24 ^m 20 ^s ,2	20 ^h 24 ^m 38 ^s ,4	20 ^h 25 ^m 45 ^s ,4
ZC 0536	D	38 02,8	42 22,2	-	37 04
ZC 0545	D	21 00 02,8	20 59 20,0	20 59 52,0	-
ZC 0546	D	09 58,8	-	-	21 03 49 ?
ZC 0549	D	22 37,2	21 22 44,8	21 23 44,7	-
ZC 0552	D	25 53,8	25,35,6	25 59,6	-
ZC 0551	D	26 53,6	-	23 46,5	-
ZC 0553	D	35 53,7	-	-	-
ZC 0560	D	22 04 58,0	22 04 20,4	-	-
ZC 0561	D	05 25,1	05 20,8	-	-
ZC 0557	D	07 28,1	-	-	-
ZC 0559	D	13 54,1	08 51,0	-	-
ZC 0552	R	20 00,5	18 49,2	-	-

No. 7. Obs. /Dr. W. Sandner/

ZC 0537	D	20 ^h 18 ^m 30 ^s ,5	ZC 0552	D	21 ^h 23 ^m 57 ^s ,5
ZC 0536	D	30 14,2	ZC 0561	D	22 04 28,0
ZC 0545	D	58 59,1	ZC 0552	R	20 19,4

Megjegyzés: D=Belépés a Hold mögé; R=Kilépés a Hold mögül.

Könyvek-térképek

Hallwag Mondkárte /Hallwag-holdtérkép/, 1:5 000 000 méretarányú; három szín nyomású holdtérkép ismét kapható a Térképboltban. /Budapest VII., Nyár u. 1./ Tokban, magyarázó szöveggel ára 122.- Ft. Utánvétellel is.

J. Hevelius csillagtérképének hasonmása /fakszimile/ kiadása részletes orosz és angol nyelvű szöveggel. Az első mai értelemben vett "modern" csillagtérkép hasonmása kiadása elsősorban a csillagászat története iránt érdeklődőknek és a szép grafika kedvelőinek érdekes. Kapható a Gorkij Könyvesboltban, /Budapest V., Váci utca 33./ ára: 77.- Ft. Utánvétellel is.

P.G. Kulikovszkij: Szpravocsnyik Ljubityelja Asztronomii. /Amatőr csillagászat Megfigyelők Kézikönyve, 632 oldal, sok kép-pel és táblázattal. Ára: 42,50 Ft./ Orosz nyelven értő amatőrök megbecsülhetetlen táblázata és adatgyűjteménye. Kapható a Gorkij Könyvesboltban.

Meteor megfigyelők nyári programja /1972/

A meteorok eredményesebb észlelésének érdekében ez év nyarán